

BOARD OF SECONDARY EDUCATION (TELANGANA)
SUMMATIVE ASSESSMENT – II
TENTH CLASS GENERAL SCIENCE
PHYSICAL SCIENCE MODEL PAPER
PAPER – I (TELUGU VERSION)

సమయం: 2 గం. 45 ని.

పార్టు A & B

మార్కులు: 40

- సూచనలు: 1. మీకిచ్చిన 2 గంటల 45 నిమిషాల సమయంలో 15 నిమిషాలు ప్రశ్నలతం చదివి అవగాహన చేసుకోవడానికి కేటాయించారు.
2. మీకిచ్చిన జవాబు పత్రంలో పార్టు - A కు చెందిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
3. పార్టు - B కు చెందిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ప్రశ్నలతంలో సూచించిన ఫలంలో రాసి పార్టు - A జవాబు పత్రానికి జత చేయండి.
4. పార్టు - A లో మూడు సెక్షన్లు (I, II, III) ఉంటాయి.
5. సెక్షన్ - III లోని ప్రతి ప్రశ్నకు అంతర్గత వెనులుబాటు (Internal Choice) ఉంటుంది.

సమయం: 2 గంటలు

పార్టు - A

మార్కులు: 35

సెక్షన్ - I

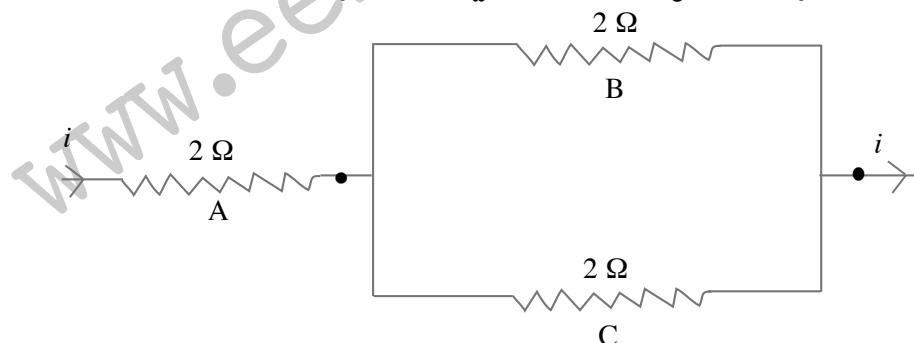
సూచనలు: i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ii) ప్రతి ప్రశ్నకు ఒక మార్కు.

iii) ప్రతి ప్రశ్నకు 1 – 2 వాక్యాల్లో సమాధానం రాయండి.

$7 \times 1 = 7$

- $\text{CH}_2 = \text{CH}_2 + \text{H}_2 \xrightarrow{\text{Ni}} \text{CH}_3 - \text{CH}_3$ అనేది ఒక సంకలన చర్య
 $\text{CH} \equiv \text{CH} + \text{H}_2 \xrightarrow{\text{Ni}}$ ఈ చర్యకు క్రియాజన్యాలను ఊహించి రాయండి.
- వ్యవసాయ భూముల్లో మట్టి pH విలువను ఎందుకు పరీక్షిస్తారు?
- దూసరవర్యాల్లో ఆణ్ణిజన్ పాత్రసు వివరించండి.
- ‘ఎండమాపులు’ ఏర్పడే విధానంపై ఏషైనా రెండు ప్రశ్నలు రాయండి.
- పట్టకంతో ప్రయోగం చేసి ఏ ఛాతికరాశిని కనుక్కోగలం?
- పటంలో చూపిన విధంగా A, B, C నిరోధాలను వలయంలో కలిపారు. ప్రతి నిరోధం 18 W సామర్థ్యాన్ని వినియోగించుకుంటుంది. ఒకోన్ని నిరోధం ద్వారా ప్రవహించే విద్యుత్తును కనుక్కోండి.

- విద్యుత్ ప్రవాహం ఉన్న తీగను అయస్కాంత క్షేత్రంలో ఉంచినప్పుడు ఏం జరుగుతుంది?

సెక్షన్ - II

- సూచనలు: i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
 ii) ప్రతి ప్రశ్నకు రెండు మార్కులు.
 iii) ప్రతి ప్రశ్నకు 4 – 5 వాక్యాల్లో సమాధానం రాయండి.

$6 \times 2 = 12$

8. రవి ఒక కటకాన్ని తయారు చేయాలనుకున్నాడు. దానికి అతడు ఏ సూత్రాన్ని ఉపయోగిస్తాడు? ఆ సూత్రం రాసి, అందులోని పదాలను వివరించండి.
9. నోటిలో pH విలువ ఎంత ఉన్నప్పుడు దంతక్కుయం జరుగుతుంది? ఎందుకు?
10. ఒక మూలకం పరమాణు సంఖ్య 35. ఆవర్తన పట్టికలో దాని స్థానం ఎక్కుడ ఉంటుంది? ఎందుకు?
11. a) వనస్పతి కొవ్వు (నెఱ్యు) కంటే వనస్పతి నూనెలు ఆరోగ్యానికి మరచిది అంటారు. ఎందుకు?
 b) ఆక్సిజన్ అణువు ఏర్పడే క్రమాన్ని లూయిస్ నిర్మాణంలో సాంకేతికాలతో చూపండి.
12. మానవడి కంటిలోని సిలియరీ కండరాల ప్రాముఖ్యాన్ని వివరించండి.
13. జనరేటర్ తయారీకి వాడిన నియమాన్ని ఆనంద ప్రశంసించాడు. ఆ నియమం పేరేమిటి? ఆ నియమాన్ని తెలపండి.

సెక్షన్ - III

- సూచనలు: i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

- ii) ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు మార్కులు.
- iii) ప్రతి ప్రశ్నలో ఇచ్చిన రెండు సమస్యల్లో ఏదైనా ఒక దాన్ని ఎన్నుకొని సమాధానం రాయండి.
- iv) ప్రతి ప్రశ్నకు 8 – 10 వాక్యాల్లో సమాధానం రాయండి.

$4 \times 4 = 16$

14. ఒక పుట్టాకార దర్పణం నాభ్యంతరం కనుకోవడానికి కావలసిన పరికరాల జాబితా రాసి, ప్రయోగ విధానాన్ని వివరించండి.

(లేదా)

“అయస్కాంత బలరేఖలు సంపృత వలయాలు” అని ప్రయోగ పూర్వకంగా ఎలా నిరూపిస్తారు?

15. గాజు పట్టకానికి సంబంధించి కింది పదాలను నిర్వచించండి
  - a) పతన కోణం
  - b) బహిరాగ్యి కోణం
  - c) విచలన కోణం

ఒక కాంతి కిరణం గాజు పట్టకం ద్వారా ప్రసారం అయినప్పుడు ఏర్పడే విచలన కోణాన్ని రేఖాచిత్రం గేసి చూపండి.

(లేదా)

'R' వ్యాసార్థం ఉన్న పారదర్శక గోళం గాలిలో ఉంది. దాని పక్కిబున గుణకం 'n'. వస్తు దూరానికి సమానదూరంలో గోళానికి రెండోహైపు నిజ ప్రతిబింబం ఏర్పడాలంటే ప్రధానాక్షంపై గోళం ఉపరితలం నుంచి ఎంత దూరంలో వస్తువును ఉంచాలి?

16. కింది రసాయన సమీకరణాలను తుల్యం చేయండి.
  - i) $\text{Zn} (\text{ఫు.}) + \text{AgNO}_3 (\text{జ.డ్రా.}) \longrightarrow \text{Zn} (\text{NO}_3)_2 (\text{జ.డ్రా.}) + \text{Ag} (\text{ఫు.})$
  - ii) $\text{Fe}_2\text{O}_3 (\text{ఫు.}) + \text{C} (\text{ఫు.}) \longrightarrow \text{Fe} (\text{ఫు.}) + \text{CO}_2 (\text{వా.})$
  - iii) $\text{Ag} (\text{ఫు.}) + \text{H}_2 (\text{వా.}) \longrightarrow \text{Ag}_2\text{S} (\text{ఫు.}) + \text{H}_2\text{O} (\text{డ్రా.})$
  - iv) $\text{Cu} (\text{ఫు.}) + \text{O}_2 (\text{వా.}) \longrightarrow \text{CuO} (\text{ఫు.})$

(లేదా)

ఆవర్తన పట్టికలో ఒక ఫీరియడ్ కు చెందిన 1వ గ్రూప్ మూలకం X, 2వ గ్రూప్ మూలకం Y. కింద తెలిపిన అంశాల పరంగా X, Y మూలకాలను పోల్చుండి.

- i) బాహ్య కళ్ళలో ఉండే ఎలక్ట్రోనిక్ సంఖ్య
- ii) వాటి పరమాణు పరిమాణం, సంచోజకతలు
- iii) వాటి అయినీకరణ శక్తి, లోహ లక్ష్మణం
- iv) వాటి క్లోరైడ్లు, సల్ఫైట్లల సాంకేతికాలు

17. కింది వాటిని వివరించండి.

- a) స్వేచ్ఛనం
- b) పోలింగ్
- c) గలనం చేయడం
- d) విద్యుత్ విస్తేషణం
(ఎడ)

ఆల్బైన్లను పారాఫిన్లు అని ఎందుకు అంటారో తెలిపి, ఆల్బైన్ల ప్రతిక్రీపణ చర్యలను వివరించండి.

సూచనలు: i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ii) ప్రతి ప్రశ్నకు $\frac{1}{2}$ మార్కు.

iii) సమాధానాలను ప్రశ్నపత్రంలోనే రాయండి.

iv) దిద్దిన, కొట్టివేసి రాసిన లేదా చెరిపివేసి రాసిన సమాధానాలకు మార్కులు ఇవ్వాలి.

v) ప్రతి ప్రశ్నకు ఇచ్చిన నాలుగు సమాధానాల్లో సరైన సమాధానాన్ని ఎన్నుకొని దాన్ని సూచించే పెద్ద అక్షరాన్ని
 (A, B, C, D) బ్రాకెట్లో రాయండి.
 $10 \times \frac{1}{2} = 5$

1. ప్రాపేన్ రసాయన ఫార్ములా? ( )
 A) C3H8   B) C3H6   C) C3H4   D) C5H8
2. కుంభాకార దర్పణం ఏర్పరిచే వస్తు ప్రతిబింబం ఎల్లప్పుడూ.... ( )
 A) పెద్దదిగా ఉంటుంది
 B) చిన్నదిగా ఉంటుంది
 C) వస్తు పరిమాణంతో సమానంగా ఉంటుంది
 D) వస్తువు స్థానంట్లు ఆధారపడి ఉంటుంది
3. నీటిలో కరిగే జ్ఞారాలను ఏమని పిలుస్తారు? ( )
 A) తటస్థ భూమి   B) జ్ఞార   C) ఆమ్ల   D) జ్ఞారయుత
4. కింది పదార్థాల్లో కటకం తయారీకి సాధారణంగా ఉపయోగపడేది ( )
 A) నీరు   B) గాజు   C) ప్లాస్టిక్   D) అన్ని
5. కిందివాటిలో వర్క్రీభవన సమయంలో మారని విలువ? ( )
 A) తరంగదైర్ఘ్యం   B) పోనిపున్యం   C) కాంతి వేగం   D) అన్ని
6. 3d ఆర్బిటాల్ నిండిన తర్వాత ఎలక్ట్రోన్ ...లోకి ప్రవేశిస్తుంది. ( )
 A) 4s   B) 5s   C) 4p   D) 5p
7. నూతన ఆవర్తన పట్టికలో 3వ ఫీరియడ్లో ఉన్న మూలకాల సంఖ్య? ( )
 A) 2   B) 8   C) 18   D) 32
8. పరమాణు ఆర్బిటాళ్ళ సంకరికరణ భావనను ప్రవేశపెట్టింది? ( )
 A) లైనస్ పోలింగ్   B) మోస్ట్   C) లూయిస్   D) కోసల్
9. ఓవర్లోడ్ వల్ల కలిగే ప్రమాదాలను నివారించడానికి ఉపయోగించే సాధనం? ( )
 A) అమ్మీటర్   B) ఓల్ట్ మీటర్   C) స్వీచ్   D) పూర్ణాజ్యోతిస్
10. అయిస్కౌంట క్లేట్ ప్రైరణకు SI ప్రమాణం? ( )
 A) టస్ట్   B) వెబర్   C) వెబర్/ మీ.   D) వెబర్ - మీ.

PART - B: సమాధానాలు